

LEIARKOMMENTAR TIL REKNESKAPEN FOR 2023

Stadfesting

Høgskulen på Vestlandet (HVL) gjennomfører statsoppdraget innanfor dei rammer som Kunnskapsdepartementet har sett for institusjonen i løyvingssbrev for 2023. Rekneskapen gir eit dekkande bilde av HVL sine rekneskapsførte inntekter, utgifter, eigendelar, verksemdskapital og gjeld. Det har ikkje vore tilhøve av vesentleg verknad for høgskulen sitt resultat og økonomiske stilling etter rekneskapsperioden sin slutt. Rekneskapen er avlagt i samsvar med føresegner om økonomistyring i staten, reglane i dei statlege rekneskapsstandardane (SRS), samt rundskriv frå Finansdepartementet og krav frå overordna departement. Leiarkommentaren og rekneskapen er sett opp i høve til dei rapporteringpunkt som er gitt av departementet i brev av 14.12.2022, 24.04.2023, 14.08.2023 og 06.12.2023.

Institusjonen sin revisor er Riksrevisjonen.

Avvik mellom budsjett og rekneskap og vurdering av institusjonen si drift i perioden

Totalt har Høgskulen på Vestlandet inntektsført kr 2.735 mill. i 2023, for 2022 var inntektene kr 2.520 mill. og utgjer ein auke på kr 214 mill. Løyving frå Kunnskapsdepartementet på 2.370 mill. kr. og ei løyving frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet på 4,2 mill. kr. utgjer 87% av totale driftsinntekter.

Inntekter frå bidragas- og oppdagsverksemda (BOA) har auka med 46 mill. kr., som utgjer ein auke på 16% frå 2022 til 2023.

Samanliknar vi rekneskapsførte inntekter mot budsjettet viser det at rekneskapsført løyving frå Kunnskapsdepartementet (KD) er om lag 73 mill. kr. høgare enn budsjett. Dette skuldast at vi i budsjettet har lagt inn større investeringar enn det som er gjennomført. I følgje dei statlege rekneskapsstandardane skal ikkje den delen av løyvinga som blir nytta til investeringar inntektsførast på investeringstidspunktet, men inntektsførast i takt med avskrivningane. Dei budsjetterte investeringane er utsett i tid og vi vil kommentere dette under avsnittet planlagde investeringar. Eksterne inntekter frå BOA-verksemda er vesentleg over det vi hadde budsjettert og skuldast stort fokus på å auke den eksterne verksemda, noko dette viser at vi har lukkast med. Den totale differansen mellom faktiske inntekter og budsjett utgjer 142 mill. kr og er 5,5% over budsjett.

Tabell 1 - Inntektsfordeling

	Rekneskap 31.12.2023	Budsjett 31.12.2023	Avvik mot budsjett i %	Rekneskap 31.12.2022	Endring i % frå 2022
Inntekt frå løyving	2 374 042	2 300 690	3,2 %	2 206 867	7,6 %
Tilskot og overføringar frå andre	222 894	184 634	20,7 %	188 903	18,0 %
Sals- og leigeinntekter	128 659	100 636	27,8 %	116 331	10,6 %
Andre driftsinntekter	9 263	7 170	29,2 %	8 368	10,7 %
Sum driftsinntekter	2 734 859	2 593 130	5,5 %	2 520 469	8,5 %

(Alle tal i heile tusen)

Totale driftskostnader utgjer i 2023 2.781 mill. kr. og i høve same periode i fjoråret på 2.592 mill.kr. utgjer dette ein auke på 188 mill. kr, og er ein endring på 7,3%.

Løn- og sosiale kostnader har auka med 145 mill. kr frå 2022 til 2023, og utgjer ein auke på 8,8%. Den vesentlege delen av endringa er auke i fastløn, som skuldast lønsoppgjøret for 2023 på 5,2% og ein auke på 28 årsverk frå 2022 til 2023.

For løn i høve budsjett er det eit mindreforbruk på 17 mill. kr, som utgjer eit avvik på 1%. Dette er innanfor det vi kan forvente av avvik.

Andre driftskostnader er auka med 30 mill. kr, som er ein endring på 3,4% i høve til 2022. Den største auken skuldast husleige og drift av bygg, som består av indeksregulering av leigeavtalar. Denne auken var forventa, og budsjetterte leigekostnader er om lag som faktiske kostnader. Det er likevel ein differanse mellom andre driftskostnader og budsjett på 33 mill. kr. Dette skuldast i hovudsak eit mindreforbruk på innsatsmidlar til utvikling av HVL, som blir vidareført til 2024.

Avskrivningar er som budsjett, men har auka med 14 mill. kr i høve fjoråret. Dette er naturleg sidan HVL har hatt store investeringar i 2022.

Tabell 2 - Driftskostnader

	Rekneskap 31.12.2023	Budsjett 31.12.2023	Avvik mot budsjett i %	Rekneskap 31.12.2022	Endring i % frå 2022
Løn og sosiale kostnader	1 793 332	1 810 622	-1,0 %	1 648 569	8,8 %
Andre driftskostnader	900 457	933 563	-3,5 %	870 940	3,4 %
Avskrivningar	86 802	87 000	-0,2 %	72 643	19,5 %
Sum driftskostnader	2 780 591	2 831 185	-1,8 %	2 592 153	7,3 %

(Alle tal i heile tusen)

Resultatet for 2023 viser eit negativt driftsresultat på 47 mill. kr. Dette sett saman av reduserte avsetningar på 76 mill. kr og overskot frå oppdragsverksemd, som utgjer 29 mill. kr. HVL budsjetterte med eit meirforbruk på 238 mill. kr for 2023. Dette er redusert til 47 mill. kr. fordi kostnadane til investeringar er redusert, og at vi har hatt meirinntekter frå BOA og noko reduserte driftskostnader i høve budsjett. Den økonomiske stillinga ved utgangen av 2023 er framleis god, men prognosen framover viser at vi vil få reduserte inntekter, og HVL har starta prosessen med å tilpasse seg endringane ved å gjennomgå tal tilsette, både for administrative og vitskaplege stillingar.

Bankinnskot er redusert med 19 mill. kr. sidan 31.12.2022, og utgjer 1.035 mill. kr. pr 31.12.2023. Likviditetsgraden (omløpsmidlar/kortsiktig gjeld) er 1,5 og er redusert frå 1,6 pr 31.12.2022.

Utvikling i avsett del av løyvingfinansiert aktivitet

Pr 31.12.2023 har Høgskulen på Vestlandet 225 mill. kr. i avsette midlar av løyvinga frå Kunnskapsdepartementet. Ved utgangen av 2022 var avsetningane på 301 mill. kr., noko som gjev ein reduksjon på 76 mill. kr. i 2023.

Avsetningsnivået per 31.12.2023 er 9,5% av total løyving mottatt frå KD i 2023. Avsetningar til andre føremål utgjer 99 mill. kr 4,2% og avsetningar til investeringar er til saman 126 mill. kr og utgjer 5,3%.

Tabell 3 - Avsetningar av løyving frå Kunnskapsdepartementet

	31.12.2023	Avsetning i % av KD løyving	31.12.2022	Avsetning i % av KD løyving
Avsetningar til andre føremål	98 823	4,2 %	110 473	4,9 %
Avsetningar til investeringar	126 071	5,3 %	190 641	8,5 %
Sum avsetningar	224 894	9,5 %	301 114	13,4 %

(Alle tal i heile tusen)

Avsetningar til andre føremål inneheld øymerka løyvingar frå KD på 69 mill. kr., og 12 mill. kr til strategisk innsatsområde, som for det meste er planlagt til digitalisering. I tillegg er det avsett 9 mill. kr. til stipendiatar, midlar til satsinga mot å bli eit universitet og diverse andre midlar for og auke studiekvaliteten ved fakulteta. Det er eit fakultet som har eit meirforbruk og har ei negativ avsetning. HVL har stort fokus på å snu dette.

Avsetning til investeringar utgjer 126 mill. kr. og skal nyttast til investeringar spesifisert i investeringsplan for HVL. Bruk av avsetningar til investeringar blir omtalt i avsnittet under.

Høgskulen auka avsetningane under pandemien med 109 mill. kr. og har dei siste to åra redusert avsetningane med 180 mill. kr. Auken i avsetningar i perioden 2020 og 2021 skuldast noko redusert aktivitet og vesentleg mindre reiseaktivitet desse åra. Dette førte til redusert samarbeid og utveksling med andre institusjonar både for tilsette og studentar. Denne aktiviteten har auka igjen og målet om samarbeid og utveksling er igjen tilfredsstillande.

For 2022 hadde HVL ein reduksjon i avsetningar på 103 mill. kr og for 2023 76 mill. kr. Dette har vore ein budsjettert reduksjon, og Høgskulen på Vestlandet ser at vi snart er nede på eit hensiktsmessig avsetningsnivå, for å ha ein tilfredsstillande buffer, då vi ser at inntektene for 2025 vil bli reduserte.

Gjennomførte investeringar i perioden og planlagde investeringar i seinare periodar

Styret godkjente investeringsplan for 2023 i styremøte 07.03.2023 og vil handsame ny investeringsplan i styremøte 06.03.2024, for perioden 2024-2026, som er foreslått til totalt 151 mill. kr. Tabell 4 viser siste utkast av investeringsplan for 2024, med foreløpig oppdaterte tal. For 2023 er det gjennomført investeringar for 75 mill. kr. I budsjett og investeringsplan for 2023 utgjorde investeringar om lag 150 mill. kr. Investeringane er utsett i tid, då vi ser at vi har reduksjon i tal studentar og vi vil får strammare økonomi i tida framover.

Tabell 4 - Investering 2023 og investeringsplan for 2024

	Investeringar i rekneskapen 2023	Investeringsplan for 2024
Immaterielle eigendelar	13 220	10 700
Inventar	9 713	8 359
Data- og AV-utstyr	34 697	17 009
Nettverkskomponentar		24 142
Teknisk vitenskapleg utstyr/forsknings- og lab.utstyr	4 405	8 304
Undervisningsutstyr	7 929	10 975
Verktøy		600
Andre driftsmidlar	2 496	0
Maskiner og anlegg	1 006	5 400
Påkost andre sine bygg	1 779	4 900
Totalt	75 245	90 389

(Alle tal i heile tusen)

Investeringsplanen for 2024 viser at det er prioritert investeringar i IT-/AV-utstyr og nettverkskomponentar, totalt 41 mill. kr. Dette er tenkt nytta til utskifting av nettverkskomponentar og utvida server- og lagringsløyser. Investeringar til inventar utgjer 8 mill. kr i investeringsplan og skal nyttast til klimahus i Bergen og elles mindre innkjøp på alle campus. Ombygging og påkost bygg utgjer nesten 5 mill. kr og vesentleg kostnad til ombygging ny kantine i Haugesund. Fakulteta prioriterer å nytte midlane til vitenskapleg undervisningsutstyr, it/av-utstyr, men vil og ha investering i programvarer, sikkerheitssystem for studentar på ekskursjon og produsere rekrutteringsfilmar.

I tillegg er det avsett midlar til nytt bygg i Haugesund. Statsbygg lyser anbodet om nytt bygg i Haugesund med frist for levering 8. mars i år og legg opp til forhandlingar i ettertid. Styret ved HVL vil ta endeleg avgjerd om gjennomføring av prosjektet i 2024. Avsetning på 38 mill. kr er tenkt nytta til inventar og utstyr i bygget i 2025.

Det blir elles vist til rekneskapen for 2023 med tilhøyrande notar.

Gunnar Yttri, rektor